Väljaandja:	Põllumajandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 04.11.2020, 63

Toorpiima kvaliteediklasside nõuded, toorpiima koostisosade ja kvaliteedi määramise meetodid ja kord ning toorpiima koostisosade ja kvaliteedi näitajate analüüsimiseks volitatud laboratooriumile esitatavad nõuded

Vastu võetud 30.07.2008 nr 79
RTL 2008, 66, 941
jõustumine 08.08.2008

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
12.03.2012	RT I, 14.03.2012, 2	17.03.2012
21.08.2015	RT I, 29.08.2015, 1	01.09.2015
26.10.2020	RT I, 04.11.2020, 1	01.01.2021

Määrus kehtestatakse «Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse» § 33 lõigete 1 ja 2 ning § 34 lõigete 1, 3 ja 5 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse lehma toorpiima (edaspidi *toorpiim*) koostisosade ja kvaliteedi määramise nõuded, meetodid ja kord ning toorpiima kvaliteediklasside nõuded, toorpiima koostisosade ja kvaliteedi näitajate analüüside (edaspidi *analüüs*) tegemiseks volitatud laboratooriumile esitatavad nõuded ning volitatud laboratooriumile volituse andmise taotluse sisunõuded, taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ja taotluse menetlemise kord.

§ 2. Toorpiima koostisosade ja kvaliteedi määramine

(1)Toorpiima käitleja võtab, märgistab ja transpordib igast piimatootmisettevõttest ja -majapidamisest, mille toorpiima ta käitleb, toorpiima koostisosade ja kvaliteedi määramiseks vähemalt kord nädalas toorpiimaproove asjakohastes õigusaktides sätestatud meetodite kohaselt. Kui selliseid meetodeid ei ole sätestatud, siis rahvusvaheliste standardite kohaselt, nende puudumise korral eesmärgipäraseks kasutamiseks sobivate ja vajalikus ulatuses valideeritud ja dokumenteeritud meetodite kohaselt.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(2) Lõikes 1 nimetatud nõudeid ei kohaldata otse tarbijale või jaekaubandusettevõtjale toorpiima turustamise suhtes, mille korral kehtivad põllumajandusministri 15. juuni 2006. a määruse nr 71 “Toorpiima käitlemise hügieeninõuded” §-s 4 sätestatud nõuded, ega väikeses koguses otse tarbijale turustamiseks mõeldud toorpiima käitlemise suhtes, mille korral kehtivad nimetatud määruse §-s 5 sätestatud nõuded.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(3) Lõikes 1 nimetatud toorpiimaproove analüüsitakse toorpiima koostisosade ja kvaliteedi määramiseks valdkonna eest vastutava ministri volitatud laboratooriumis (edaspidi *volitatud laboratoorium*).
[RT I, 29.08.2015, 1- jõust. 01.09.2015]

(4) Toorpiima koostisosade ja kvaliteedi näitajate kindlakstegemiseks määratakse laboratoorsete analüüsidega selles sisalduvate mikroorganismide ning somaatiliste rakkude arv, antibiootiliste jääkainete sisaldumine, külmumistäpp ning valgu- ja rasvasisaldus.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

§ 3. Toorpiima kvaliteediklasside nõuded

(1) Kvaliteediklass määratakse toorpiimale, mis vastab kuumtöödeldud joogipiima ja piimapõhiste toodete valmistamiseks kasutatava toorpiima kohta Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 14–74) lisa III jagu IX peatükk I osas III sätestatud nõuetele.

(2) Toorpiima kvaliteediklassi määrab toorpiima käitleja volitatud laboratooriumi poolt talle edastatud analüüside tulemuste alusel. Toorpiimas sisalduvate mikroorganismide ja somaatiliste rakkude arv peab kvaliteediklasside kaupa vastama järgmistele nõuetele:

Kvaliteediklass	**Kirjeldus**	**Mikroorganismide arv ml-s**	**Somaatiliste rakkude arv ml-s**
Eliit	Väga hea kvaliteet	≤ 50 000	≤ 300 000
Kõrgem	Hea kvaliteet	≤ 100 000	≤ 400 000
I	Rahuldav kvaliteet	≤ 200 000	≤ 600 000
II	Mitterahuldav kvaliteet	> 200 000	> 600 000

[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(3) Toorpiim kuulub sellesse lõikes 2 nimetatud kvaliteediklassi, mille nõuetele vastavad toorpiimas sisalduvate mikroorganismide arv ja somaatiliste rakkude arv. Kui toorpiimas sisalduvate mikroorganismide arv ja somaatiliste rakkude arv vastavad erinevate kvaliteediklasside nõuetele, kuulub toorpiim madalamasse kvaliteediklassi.

(4) Kui toorpiim sisaldab antibiootilisi jääkaineid koguses, mis ületab komisjoni määruse (EL) nr 37/2010, mis käsitleb farmakoloogilisi toimeaineid ja nende liigitust loomsetes toiduainetes sisalduvate jääkide piirnormide järgi (ELT L 15, 20.01.2010, lk 1–72), lisas osutatud lubatud tasemeid, siis ei vasta toorpiimaproovi võtmise päeval käitlejale üle antud toorpiima partii ühegi kvaliteediklassi nõuetele ega kuulu ühessegi kvaliteediklassi.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(5) Toorpiima kvaliteediklass kehtib toorpiimaproovi võtmise päevast kuni järgmise proovi võtmise päevani.

§ 4. Analüüsitulemuste edastamine

(1) Volitatud laboratoorium edastab § 2 lõikes 3 nimetatud analüüside tulemused ning määruse (EÜ) nr 853/2004 lisa III jagu IX peatükk III punkt 3 lõige (a) kohaselt arvutatud geomeetrilised keskmised mikroorganismide arvu ja somaatiliste rakkude arvu kohta toorpiima käitlejale analüüsimisele järgneva päeva kella 13.00ks sidevahendite kaudu või muul viisil pooltevahelise kokkuleppe kohaselt.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(2) Pärast volitatud laboratooriumist analüüsitulemuste saamist teavitab toorpiima käitleja analüüsitulemustest isikut, kelle toodetud toorpiima analüüsiti, viivitamata sidevahendite kaudu või muul viisil pooltevahelise kokkuleppe kohaselt.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(3) Kui analüüsimise tulemusena selgub, et toorpiima külmumistäpi väärtus on kõrgem kui -0,516 ºC, toorpiimaproov sisaldab § 3 lõikes 4 nimetatud aineid või toorpiimas sisalduvate mikroorganismide või somaatiliste rakkude arvu geomeetriline keskmine ületab Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa IX jao I peatüki III osa lõike 3 punktis (a) sätestatud taset, teavitab volitatud laboratoorium analüüside tulemustest viivitamata Põllumajandus- ja Toiduametit.
[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Volitatud laboratoorium väljastab toorpiima tootja või käitleja taotlusel tema toodetud või töötlemiseks saadud toorpiima proovide analüüside tulemused katseprotokollina, väljavõttena sellest või katseprotokolli ärakirjana viie tööpäeva jooksul sidevahendite kaudu või muul viisil pooltevahelise kokkuleppe kohaselt.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

§ 5. Volitatud laboratooriumile esitatavad nõuded

Toorpiima koostisosade ja kvaliteedi näitajaid analüüsitakse volitatud laboratooriumis, mis on akrediteeritud § 2 lõikes 4 nimetatud näitajate analüüsimeetodite osas ja millel on vähemalt kolmeaastane kõnealuste analüüside tegemise kogemus.
[RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

§ 6. Volitatud laboratooriumile volituse andmise taotluse sisunõuded, taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse menetlemise kord

(1) Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse (edaspidi *volitus*) taotleja esitab valdkonna eest vastutavale ministrile kirjaliku taotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid:
[RT I, 29.08.2015, 1- jõust. 01.09.2015]
1) taotleja ja tema esindaja nimi, isiku- või registrikood ning sidevahendite numbrid;

2) taotleja asukoha ja tegevuskoha aadress;
3) taotletava volituse ulatus analüüsitavate näitajate kaupa ning iga näitaja puhul kasutatav analüüsimeetod.

(2) Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:
1) akrediteerimisasutuse väljastatud laboratooriumi akrediteerimist tõendava tunnistuse ja selle lisa koopia;
2) [kehtetu -RT I, 14.03.2012, 2- jõust. 17.03.2012]

(3) Volituse ulatuse muutmiseks taotletakse uut volitust.

(4) Volitatud laboratoorium teavitab volituse andmise taotlemisel esitatud andmete või taotlemise ajal laboratooriumis valitsenud tingimuste muutumisest, mis võivad mõjutada tema ülesannete täitmist, viivitamata kirjalikult valdkonna eest vastutavat ministrit.
[RT I, 29.08.2015, 1- jõust. 01.09.2015]

§ 7. Rakendussätted

Määrust rakendatakse 1. augustist 2008. a.